

A ...-i Törvényszék dr. ... (...) ügyvéd által képviselt felperes neve (...) felperesnek - ... (...) ügyvéd által képviselt alperes neve (...) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a ...-i Járásbíróság 2018. július 11. napján meghozott ... P. .../75. számú ítéletével szemben a felperes részéről 76., míg az alperes részéről 77. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 119.680.- (száztizenkilencezer-hatszáznyolcvan) Ft összegű fellebbezési perköltséget, míg az államnak - külön felhívásra - 600.200.- (hatszázezer-kettőszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az alperes által le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 3.732.612.- Ft-ot jogalap nélküli gazdagodás jogcímén, valamint ezen összeg után 2012. július 1. napjától kezdődően 2013. június 30. napjáig minden késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, 2013. július 1. napjától kezdődően a kifizetés napjáig pedig minden késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére az elektronikus hídmérleget (... típusú) minden tartozékával együtt 3.224.000.- Ft értékben. Kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a felperes részére 104.974.- Ft, szakértői költség, mint perköltség megfizetésére, míg a felperest az alperes javára 28.900.- Ft + ÁFA ügyvédi munkadíj, valamint 49.286.- Ft megjelenési költség, mint perköltség megfizetésére azzal, hogy további költségeiket a peres felek maguk viselik. A felperes ezt meghaladó kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest az állam javára - külön felhívásra - 451.110.- Ft eljárási illeték megfizetésére azzal, hogy a további illeték az állam terhén marad.

A járásbíróság által megállapított tényállás szerint 2009. március 30. napján a felperes, továbbá a ... Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása egy együttműködési megállapodást írt alá, melynek célja a kistérségi szilárd hulladék gyűjtését, feldolgozását, hasznosítását, kezelését végző hulladékhasznosító üzem kialakítása, működtetése. A társulás vállalta, hogy alperes neve révén a hulladékhasznosító üzem működéséhez szükséges telephelyet külön megállapodás keretében a szövetkezet rendelkezésére bocsátja.

2009. szeptember 2. napján alperes neve alperes a felperesi szövetkezettel határozott időtartamra nézve ingatlanhasználati szerződést kötött. A szerződés részeként a felek megállapodtak abban is, hogy a felperes térítésmentesen használja az ingatlant az ..., valamint a ... jelű pályázatok

elbírálásáig. Amennyiben a pályázatok kedvező bírálat alá esnek, abban az esetben a felek külön megállapodásban vagy ezen megállapodás módosításával az ingatlan használatáért közösen egyeztetett használati díjat kötnék ki. A szerződés értelmében a felperes az ingatlant a szerződés megszűnésének napján köteles az átvételkori állapotban az alperesnek visszaadni.

A felperes 2009. november 20. napján a ... Alapítvánnyal együttműködési keretmegállapodást kötött. Ebben az alapítvány vállalta, hogy pályázati pénzekkel segíti a hulladékhasznosító rendszer kiépítését akként, hogy megvalósíthatósági tanulmányokat, üzleti terveket készítet. Az üzem építési, engedélyezési és kiviteli terveit elkészítteti, segíti a hulladékválogató üzem eszközeinek, berendezéseinek beszerzését és külön megállapodás keretében a hídmérleg használatát átadja a szövetkezetnek.

A felperes 2009. szeptemberében vette birtokba a területet, elkészíttette a birtokba vett ingatlanon felépítendő szociális épület, irodák, gépszín, raktárépület, hulladékválogató csarnok engedélyezési tervdokumentációját. A felperes kérelmére ... Város Jegyzője a 2011. január 21. napján kelt határozatával a ... hrsz. alatti ingatlanon felépítendő hulladékkezelő létesítmények építésére kiadta az építési engedélyt. A felperes ezen ingatlanon 2009. szeptemberétől 2010. végéig különböző munkálatokat végzett, így tereprendezést, földmunkákat, az utakhoz zúzottkő alapot alakított ki, majd utat épített, szegélykövezést valósított meg, betonhídmérleg aknát és csarnokszerkezet alapot épített.

Az építési engedélyezési tervdokumentációt a hozzátartozó műszaki leírással és műszaki tervekkel a ... Alapítvány finanszírozta. Ezen alapítvány 2010. február 19. napján vásárolt 4.030.000.- Ft bruttó árért egy elektronikus hídmérleget. A felperes, valamint az alapítvány között 2010. márciusában használati megállapodás jött létre. A megállapodás tartalmazta, hogy a szerződő felek a 2009. november 20-án kötött keretmegállapodásuk értelmében, annak 6. pontja megvalósítása céljából írják alá a szerződést. E szerint az alapítvány által beszerzett hídmérleget az alapítvány a szövetkezet használatába adja a hulladékhasznosító rendszer üzemeltetése érdekében. Az alapítvány a hídmérleg tulajdonjogáról nem mond le, viszont a projekt fenntartási kötelezettségeinek lejártakor (a projekt záróbeszámolójának elfogadása utáni 5. év után) külön megállapodással adja majd a szövetkezet tulajdonába.

A peres felek között létrejött ingatlanhasználati szerződésben feltüntetett ... számú pályázatot a felperes beadta, azonban azon nem nyert, míg a ... megjelölésű pályázat beadásra sem került. Ezen túlmenően a felperesi szövetkezett beadott egy ... jelű pályázatot is, azonban a pályázaton való részvétel túl kockázatosnak bizonyult, ezért az eredményes elbírálás ellenére a pályázati összeget nem használta fel.

2011-ben a felperes kezdeményezte a projekt megvalósítása érdekében a területre vonatkozó új szerződés megkötését, azonban az alperesi részről felmerült törvényességi aggályok miatt annak megkötésére nem került sor. 2012. márciusában az alperes a felperessel további együttműködési megállapodást kötött közfoglalkoztatási támogatásban részesült személyek munkavégzésének elősegítése érdekében. A felek között további szerződés nem jött létre, 2012. tavaszán a felperes levonult a területről, hivatalos átadás-átvételi eljárás nem zajlott. Ezt követően 2013. január 1. napján lépett hatályba a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, amely a hulladékgazdálkodást új alapokra helyezte.

A felperes, miután peren kívüli megegyezés az alperessel nem jött létre, a bírósághoz fordult és a 2016. április 22. napján érkezett keresetlevelében kérte az alperest 11.234.662.- Ft kártérítési összeg

megfizetésére, elsődlegesen szerződésszegéssel okozott kár, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén. A felperes előadása szerint az alperessel megkötött, 2009. szeptember 2. napján aláírt használati szerződés alapján az alperesi tulajdont képező ingatlanokon pályázati támogatással hulladékfeldolgozó üzemet kívánt létesíteni. Ezen cél megvalósítása érdekében az ingatlanra a kereseti kérelemben meghatározott összeget fordították. Tekintettel arra, hogy a felperes többszöri kezdeményezése ellenére az alperes a felperessel további megállapodás megkötésére nem volt hajlandó, így megghiúsult a cél megvalósítása, kénytelen volt a felperes a területről levonulni. Kereseti kérelmében igényét akként részletezte, hogy egyrészt a felperesi könyvelés alapján 3.732.612.- Ft összegű ráfordítás megtérítésére tart igényt, amely a hulladékházak beruházás kapcsán végzett tevékenységek, munkák díjából, felmerült költségekből áll, illetve 7.502.050.- Ft megfizetésére tart igényt, amely a ... Alapítványtól kapott támogatásból eszközölt beruházásokat foglalja magában, nevezetesen a megvalósíthatósági tanulmány, az engedélyezési, kivitelezési terv, az engedélyezés, a vázrajz, a mérnöki munka, bonyolítás költségeit. Ezen utóbbi kereseti követelés érvényesítésére való jogosultságát a közötté és az alapítvány között 2017. február 8. napján létrejött engedményezési okirattal kívánta alátámasztani. Ezen engedményezési okirat értelmében az alapítvány, mint engedményező a felperesi szövetkezet, mint engedményes részére engedményezte az alperessel szembeni peres ügyben a 2009. évi együttműködési keretmegállapodásban és a 2010. évi használati megállapodásban írt, általa nyújtott támogatással megvalósított kistérségi hulladékhasznosító, hulladékválogató üzem építésével kapcsolatban történt támogatással létesült minden létesítmény, közöttük a hídmérleggel kapcsolatos igény érvényesítését is. A felperes kártérítési igényét tehát elsődlegesen a Ptk. 318. és 339. §-aira, másodlagosan a Ptk. 361. §-ára alapította. Kereseti kérelmét a későbbiekben kiterjesztette a hídmérleg kiadására.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint a felek között létrejött használati szerződésből nem következik feltétel nélküli szerződéskötési kötelezettségvállalás, a peres felek között szerződéskötésre ennek megfelelően nem került sor. Az alperes elismerte az ingatlanon végzett munkák megtörténtét, ám álláspontja szerint azok finanszírozása a felperesnél vagyonszökkenést nem eredményezett, tekintettel arra, hogy azok pályázati pénzekből összeállt beruházásokból valósultak meg. Ezen túlmenően az alperes elévülési kifogást is előterjesztett, álláspontja szerint a felperesi munkálatok 2010. év végén befejeződtek és ehhez képest az elévülési időn túl indított a felperes peres eljárást, az alapítvány által finanszírozott dokumentációk vonatkozásában pedig álláspontja szerint a 2017. február 8. napján kelt engedményezési okiratban foglaltak már eleve az elévülési időn túl tartalmazzak követelésre vonatkozó engedményezést, másrészt hiányos tartalmúak. A hídmérleg kiadására vonatkozó követelésre elismerő nyilatkozatot tett.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, amely tanúmeghallgatásból, igazságügyi építészsakértő bevonásából állt, a felperes keresetét részben találta alaposnak. A járásbíróság a kereseti kérelem elbírálását a követelés megoszthatóságára tekintettel kettébontotta, először a 3.732.612.- Ft összegű követelés vonatkozásában fejtette ki álláspontját. E körben rámutatott arra, hogy a felperesi követelés a 2014. októberében küldött felszólításra tekintettel, melyre a felperes az alperestől 2015. júliusában válaszlevelet is kapott, elévültnek nem tekinthető. A követelés jogcímét illetően pedig álláspontja szerint a felek között létrejött megállapodás nem tartalmazott szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettséget, csak az alperesi tulajdonban álló ingatlanok felperes rendelkezésére bocsátására vonatkozó megállapodást. A használati szerződésben szereplő további kitétel is csak azt mondja ki, hogy a használati díj kikötésére a megjelölt pályázatok sikeressége esetén egy további megállapodásban vagy a létrejött megállapodás módosításával kerül sor. A felperes tehát nem tudta igazolni az alperes szerződésszegését.

Az elsőfokú bíróság a jogalap nélküli gazdagodás feltételeinek fennállását megállapította, e körben igazságügyi szakértői bizonyítást folytatott le. A szakértő szakvéleményét ítélezésének alapjául elfogadta, melyből megállapítható, hogy a kereseti kérelem ezen pontja vonatkozásában a felperes részéről 2.182.514.- Ft összegű anyagrafordításra került sor, az utépítés, hídmérleg, akna vonatkozásában, míg a csarnokszerkezet alapozási munkáit illetően 1.382.082.- Ft értékben, összességében 2.606.686.- Ft anyagraköltést kalkulált ki a szakértő. A szakértő szakvéleménye kitért ezen ráfordítások munkadíj vonzatára is, melytől eltérően azonban azt a bíróság a felperesi iratcsatolás, a rendelkezésre álló felperesi dokumentáció hiányára tekintettel a felperesi kereseti kérelemben megjelölt összeg erejéig fogadta el.

Ami a kereseti kérelem második részét, a 7.502.050.- Ft összegű követelést illeti, az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogását elfogadta, álláspontja szerint az alapítvány a 2009. november 20-i együttműködési megállapodáshoz képest 2017-ben írta meg az engedményezési okiratot, amely elévülési időn túlnak minősül. Ebben a körben a felperes az elévülést megszakító és az elévülés nyugvását előidéző körülményt nem adott elő. Ezen túlmenően rámutatott arra a bíróság, hogy az engedményezési okirat hiányos tartalmú és a követelés pontos köre sem azonosítható be. Erre tekintettel az erre vonatkozó kereseti kérelmet elutasította. Ezen túlmenően kötelezte az alperest vállalása alapján az ingatlanon található hídmérleg kiadására is 3.224.000 Ft. értékben.

Az ítélet ellen mindkét peres fél fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a kereseti kérelmének teljes mértékben történő helyt adását indítványozta. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság az elévülést illetően.

Az alperes fellebbezésében pedig elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a felperes keresetének teljes terjedelemben történő elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását indítványozta. Az alperes fellebbezésében hivatkozott egyrészt arra, hogy a kereseti kérelmet a felperes pontosan többszöri bírósági felhívásra sem munkálta ki, álláspontja szerint a felperes követelése elévült. Az engedményezést illetően a nyilatkozat értékelésére az új Ptk. szabályai szerint kell sort keríteni, s tekintettel arra, hogy az engedményezési szerződés megkötése nem a jogszabály kötelező rendelkezéseiben foglaltak szerint jött létre, ezért az érvénytelen, semmis, melyet hivatalból kellett volna az elsőfokú bíróságnak észlelnie. A felperes a 2016. április 22. napján benyújtott keresetlevél időpontjában, az engedményezésre alapított követelésekre tekintettel, az engedményezési szerződés későbbi keltére tekintettel nem rendelkezett perbeli legitimációval. Az alperesi fellebbezés kifejtette álláspontját a jogalap nélküli gazdagodás tárgyában is, melynek értelmében a felperesnél vagyoni hátrány nem realizálódott, hiszen a beruházási összeg pályázati pénzekből állt össze, az alperes előtt ráfordításait nem igazolta megfelelően. Hivatkozott a BDT. 2017/3699. számú eseti döntésre, amely a jogalap nélküli gazdagodás megítélése során kettős korlátot állított fel, egyrészt a térítés nem haladhatja meg a beruházást végző költségeit, illetve a forgalmi érték növekedést sem. Vitatta a szakértői vélemény aggálytalanságát tekintettel arra, hogy az értékelkedés vonatkozásában nem megfelelő módszerekkel számolt.

A törvényszék az iratok felülvizsgálata alapján megállapította, hogy a peres felek részéről benyújtott fellebbezések nem alaposak.

A törvényszék álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően feltárta, annak kiegészítése nem vált szükségessé, jogszabályi hivatkozásai helyesek és a rendelkezésre álló

bizonyítékokat is megfelelően mérlegelve hozta meg döntését, melynek jogi indokait a törvényszék az alábbiak szerint pontosítja.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy a peres felek között a hulladékhasznosító üzem kialakítására vonatkozó szerződés nem jött létre. A hulladékhasznosító üzem kialakítására vonatkozó együttműködési megállapodás a felperes és a ... Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása között került megkötésre 2009. március 30. napján. A peres felek között ezt követően ingatlan használati szerződés jött létre és ezen szerződésben a peres felek kötelezettséget későbbi szerződés megkötésére az üzem létesítése érdekében nem kötöttek ki. Mindebből következően az alperesi részről szerződésszegésre sem kerülhetett sor, ezért a felperes kártérítési igénye az elsődleges jogcímén jogszabályi alapot nélkülöz.

Ami a másodlagos jogcímet illeti a járásbíróság a rendelkezésre álló tényállás alapján helytállóan foglalt állást abban, hogy a jogalap nélküli gazdagodás feltételei megvalósultak. E körben a felperes kereseti kérelmének két részre bontása az elbírálás szempontjából indokolt. A törvényszék osztja az elsőfokú bíróság álláspontját abban is, hogy a felperesi 3.732.612.- Ft összegű ráfordítás meghatározása körében a beszerzett szakértői vélemény az ítélet alapját aggálytalanul képezheti. Az igazságügyi szakértő a rendelkezésre álló adatok alapján megfelelően feltárta a ráfordítások összegét és ehhez képest az elsőfokú bíróság a szakértői véleményben meghatározott munkadíj összegétől eltérően, annál lényegesen kisebb mértékben a kereseti kérelemhez igazítva fogadta el a munkaráfordítás értékét. E körben az igazságügyi szakértő a rendelkezésre álló adatokból a ráfordítás tényét, az összecszerűsége meghatározta, az az alperesi érvelés pedig, hogy ezen beruházások pályázati pénzből állnak össze, bizonyításra nem került, éppen ennek ellenkezője állapítható meg, miszerint az, hogy a felperes az ingatlan használati szerződésben vállalt pályázatokon való sikertelensége okán a pályázati pénzeknek az ingatlanra történő fordítása meghiúsult. A Ptk. 361. §-ában a jogalap nélküli gazdagodás megállapításához megkívánt törvényi feltétel, így a felperesnél bekövetkezett vagyoncsökkenés és az alperesnél bekövetkezett vagyoni előny bizonyítása megtörtént.

Ami a felperesnek a kereseti kérelme második részét illeti, a törvényszék álláspontja a következő. Egyetért az elsőfokú bíróságnak ezen felperesi követelés elutasítása tárgyában hozott rendelkezésével az alábbi indokok alapján. Az engedményezés jogintézményének a lényege az, hogy egy adott jogosult egy kötelezettel szemben fennálló követelését másra engedményezési szerződés megkötése útján átruhazza a jogszabályban rögzített feltételekkel. A perbeli esetben azonban a ... Alapítványnak az alperessel szemben követelése nem állt fenn, így annak átruházására a felperesre értelemszerűen nem is kerülhetett sor. Az alapítvány a felperessel kötött együttműködési keretmegállapodást, s ebben az egymáshoz való viszonyukat, a hulladékhasznosító rendszer kiépítéséhez nyújtott alapítványi segítséget rögzítették. Ehhez képest attól függetlenül, hogy az ezzel kapcsolatos igényüket engedményezési megállapodásként szövegezve kívánták a felperesre átruházni, nem valósít meg átruházható követelést az alperes vonatkozásában. Mindezt a felperes által 7.502.050. Ft összeg erejéig érvényesített követelés az alperessel szemben az ennek alapjául szolgáló jogviszony hiányában alaptalan.

Mindezekre tekintettel a törvényszék a járásbíróság ítéletét, annak nem fellebbezett részét - a hídmérleg kiadására kötelező rendelkezést - nem érintve, mint érdemben helyes döntést a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A törvényszék a pervesztesség-pernyertesség arányát figyelembe véve a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az alperes javára fellebbezési perköltség megfizetésére, mely az ÁFA-t is

tartalmazza, továbbá ennek megfelelően kötelezte a felperest a fellebbezési illeték megfizetésére az állam javára, figyelemmel arra, hogy az alperes személyes illetékmentességben részesül, ezért az alaptalan fellebbezése ellenére a le nem rótt illetéket az állam viseli.

..., 2019. március 14. napján

Dr. ... sk. a tanács elnöke

Dr. ... sk. előadó bíró

Dr. ... sk. bíró